

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2007**Proba scrisă la MATEMATICĂ
PROBA D*****Varianta 033***

Profilul: Filiera Teoretică: sp.: matematică-informatică, Filiera Vocatională, profil Militar, Specializarea: specializarea matematică-informatică

◆ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu. Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

La toate subiectele se cer rezolvări cu soluții complete**SUBIECTUL I (20p)**

- (4p) a) Să se calculeze modulul numărului complex $\frac{4-i}{1+4i}$.
- (4p) b) Să se calculeze distanța de la punctul $D(4,3,2)$ la planul $x+2y+3z-5=0$.
- (4p) c) Să se determine ecuația tangentei la elipsa $x^2 + 4y^2 = 5$ în punctul $P(1, -1)$.
- (4p) d) Să se arate că $\sin 4 < \sin 3$.
- (2p) e) Să se calculeze volumul tetraedrului cu vârfurile în punctele $A(1, 1, 2)$, $B(1, 2, 1)$, $C(2, 1, 1)$ și $D(4, 3, 2)$.
- (2p) f) Să se determine $a, b, c \in \mathbf{R}$, astfel încât punctele $A(1, 1, 2)$, $B(1, 2, 1)$ și $C(2, 1, 1)$ să aparțină planului $x + ay + bz + c = 0$.

SUBIECTUL II (30p)**1.**

- (3p) a) Să se calculeze suma elementelor grupului $(\mathbf{Z}_7, +)$.
- (3p) b) Să se calculeze probabilitatea ca un element $\hat{x} \in \mathbf{Z}_5$ să verifice relația $\hat{x}^3 = \hat{1}$.
- (3p) c) Să se arate că $\log_2 9 > \log_3 4$.
- (3p) d) Să se determine numărul termenilor iraționali ai dezvoltării binomului $(1 + \sqrt{2})^{10}$.
- (3p) e) Să se calculeze suma rădăcinilor polinomului $f = X^3 - 2X^2 + 3$.

2. Se consideră funcția $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = x - \cos x$.

- (3p) a) Să se calculeze $f'(x)$, $x \in \mathbf{R}$.
- (3p) b) Să se calculeze $\int_0^1 f(x) dx$.
- (3p) c) Să se arate că funcția f este crescătoare pe intervalul $[0, \infty)$.
- (3p) d) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1}$.
- (3p) e) Să se calculeze $\int_0^1 \frac{\ln(x+1)}{x+1} dx$.

PROBA D. M1: Filiera Teoretică: sp.: matematică-informatică, Filiera Vocatională, profil Militar, specializarea matematică-informatică***Varianta 033***

SUBIECTUL III (20p)

Se consideră mulțimea M formată din toate matricele cu 3 linii și 3 coloane și care au toate elementele din mulțimea $\{-1, +1\}$.

- (4p) a) Să se găsească o matrice $C \in M$, pentru care $\det(C) = 4$.
- (4p) b) Să se arate că, dacă $A \in M$, atunci determinantul matricei A se divide cu 4.
- (4p) c) Să se arate că, dacă $A \in M$, atunci $-6 \leq \det(A) \leq 6$.
- (2p) d) Să se arate că, dacă $A \in M$, atunci $\det(A) \in \{-4, 0, 4\}$.
- (2p) e) Să se arate că, dacă $B \in M$ este o matrice inversabilă, atunci $B^{-1} \notin M$.
- (2p) f) Să se arate că, $\forall r \in \{1, 2, 3\}$ există $A \in M$, astfel încât $\text{rang}(A) = r$.
- (2p) g) Să se arate că, dacă $A \in M$, atunci matricea A^{2007} are toate elementele nenule.

SUBIECTUL IV (20p)

Pentru orice număr natural nenul n notăm cu p_n al n -lea număr prim și cu $(a_n)_{n \in \mathbb{N}^*}$ sirul

$$a_n = \frac{p_1}{p_1 - 1} \cdot \frac{p_2}{p_2 - 1} \cdot \dots \cdot \frac{p_n}{p_n - 1}.$$

- (4p) a) Să se arate că $1 + a + \dots + a^n = \frac{1 - a^{n+1}}{1 - a}$, $\forall a \in \mathbb{R} \setminus \{1\}$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$.
- (4p) b) Dacă $a \in (-1, 1)$, să se arate că $\lim_{n \rightarrow \infty} (1 + a + \dots + a^n) = \frac{1}{1 - a}$.
- (4p) c) Să se arate că dacă $p > 1$, atunci $\frac{p}{p-1} > 1 + \frac{1}{p} + \frac{1}{p^2} + \dots + \frac{1}{p^n}$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$.
- (2p) d) Să se arate că $\ln(x+1) - \ln x < \frac{1}{x}$, $\forall x > 0$.
- (2p) e) Să se arate că $1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n} > \ln(n+1)$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$.
- (2p) f) Să se calculeze $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n} \right)$.
- (2p) g) Să se arate că $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty$.

Varianta 33

Subiectul I

a) 1. b) $\frac{11}{\sqrt{14}}$. c) $x-4y=5$. d) $\sin 4 < 0$ și $\sin 3 > 0$. e) $\frac{5}{6}$. f) $a=b=1$, $c=-4$.

Subiectul II

1. a) $\hat{0}$. b) $\frac{1}{5}$. c) $\log_2 9 = 2 \log_2 3 > 2$ și $\log_3 4 = 2 \log_3 2 < 2$. d) 5 e) 2.

2. a) $1 + \sin x$. b) $\frac{1}{2} - \sin 1$. c) $f'(x) \geq 0$, $\forall [0, \infty)$. d) $1 + \sin 1$. e) $\frac{\ln^2 2}{2}$.

Subiectul III

a) $C = \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \end{pmatrix}$.

b) Dacă adumăm linia 1 la linia 2 și la linia 3, obținem elemente din mulțimea $\{-2, 0, 2\}$, deci numai numere pare. Scoatem factor pe 2 de pe linia 2 și de pe linia 3 și determinantul obținut se divide cu 4.

c) Cum $\det(A)$ este o sumă de 6 termeni din mulțimea $\{-1, +1\}$, rezultă că $-6 \leq \det(A) \leq 6$.
d) rezultă din b) și c).

e) Dacă $B^{-1} \in M$, atunci $B \cdot B^{-1} = I_3$, imposibil deoarece matricea $B \cdot B^{-1}$ va avea numai elemente impare.

f) Pentru $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$ avem $\text{rang } A = 1$, pentru $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$ avem $\text{rang } A = 2$, pentru

$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \end{pmatrix}$ avem $\text{rang } A = 3$.

g) Matricea A^2 are numai elemente impare și utilizând metoda inducției matematice se arată ca pentru orice n număr nenul matricea A^n are numai elemente impare. În particular, matricea A^{2007} are numai elemente impare.

Subiectul IV

a) Numerele $1, a, \dots, a^n$ sunt în progresie geometrică cu rația $a \neq 1$.

b) Avem $\lim_{n \rightarrow \infty} (1 + a + \dots + a^n) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 - a^{n+1}}{1 - a} = \frac{1}{1 - a}$.

c) Avem $1 + \frac{1}{p} + \frac{1}{p^2} + \dots + \frac{1}{p^n} = \frac{1 - \frac{1}{p^{n+1}}}{1 - \frac{1}{p}} < \frac{1}{1 - \frac{1}{p}} = \frac{p}{p-1}$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$.

d) Fie $f: (-1, +\infty) \rightarrow \mathbf{R}$, $f(t) = \ln(1+t) - t$. Cum $f'(t) = -\frac{t}{1+t}$, f este crescatoare pe $(-1, 0)$ și descrescătoare pe $(0, +\infty)$. $f(0) = 0$ este valoarea maxima, deci $f(t) \leq 0$, pentru orice $t > -1$.

Deducem că $f(\frac{1}{x}) < 0$, $\forall x > 0 \Leftrightarrow \ln(1+\frac{1}{x}) - \frac{1}{x} < 0$, $\forall x > 0 \Leftrightarrow \ln(x+1) - \ln x < \frac{1}{x}$, $\forall x > 0$.

e) Cum $\ln(x+1) - \ln x < \frac{1}{x} \forall x > 0$ avem: $\ln 2 - \ln 1 < 1$, $\ln 3 - \ln 2 < \frac{1}{2}$, ..., $\ln(n+1) - \ln n < \frac{1}{n}$ rezulta $1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n} > \ln(n+1)$, $\forall n \in \mathbf{N}^*$.

f) Cum $\lim_{n \rightarrow \infty} \ln(n+1) = \infty$ din e) $\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n} \right) = \infty$.

g) Fie $\varepsilon > 0$ și $s \in \mathbf{N}$ astfel încât $1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{s} > \varepsilon$. Alegem $k = [\log_2 s!]$ și

$P = \{p_1, p_2, \dots, p_k\}$ mulțimea numerelor prime care se găsesc în dezvoltarea lui $s!$.

Atunci $a_k = \frac{p_1}{p_1 - 1} \cdot \dots \cdot \frac{p_k}{p_k - 1} > \left(1 + \frac{1}{p_1} + \dots + \frac{1}{p_1^k} \right) \cdot \dots \cdot \left(1 + \frac{1}{p_t} + \dots + \frac{1}{p_t^k} \right) > 1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{s} > \varepsilon$

Deci $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty$.